

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl.40 kr.

V administraciji prejemana velja:

za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in osnanila (inserta) vsprejema upravištvo in ekspedija v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 133.

V Ljubljani, v ponedeljek 14. junija 1897.

Letnik XXV.

Leon XIII. in francoski katoliki.

„Osservatore Romano“ je objavil papežev pismo, v katerem vnovič potrjuje in določuje svoja navodila za francoske katoličane glede njih razmerja do republike. V tem pismu, kakor piše „L' Univers“ pravi papež, da ni imel namena s svojimi znanimi navodili priporočati republikansko obliko vlade kot važnejšo in boljše nego je monarhična. Katoličanom je prosto v teoriji o tem se ogrevati ali za eno ali za drugo obliko. Leon XIII. pa tudi ni hotel z omenjenimi navodili žaliti prepričanja posameznikov in ne tradicij preteklosti, marveč je le pokazal francoskim katoličanom, da odločilni kriterij za splošno dobro, za ohranitev vreden družabnih razmer in za javno varnost zahteva, da se v praktičnem življenju prizna, da je nova vlada ustanovljena namesto poprejšnje. Iz tega pa sledi, da katoličani ne smejo pobijati sedaj obstoječe vladne oblike. Pač pa se naj postavijo na ustavni in zakoniti temelj, da si priboré močno in krepko stranko, da odvzamejo svojim nasprotnikom vsak povod jih razkričavati kot sovražnike republike, vzlasi pa, da se ne zdi kakor da se vera kot najvišja naša zadeva identifikuje s to ali ono politično stranko.

Nadalje naj francoski katoličani prenehajo z vsemi političnimi razprtijami, naj porabijo vsa poštena in zakonita sredstva, da polagoma zboljšajo postavodajstvo. Če tudi je namreč oblastvo vsikdar spoštovanja vredno in sveto, morajo se vendar zboljšati zakoni, s katerimi se pobijajo pravice vesti.

Premalo spoštovanja kažejo do papeža oni katoličani, ki se ne menijo za ta navodila papeževa ali celo oni, ki jim nasprotujejo, ali oni ki pravijo, da so sedanja navodila v nasprotju z navodili prejšnjih papežev, ali oni ki skušajo zmanjšati važnost teh navodil pod to malovredno in nedostojno pret-

vezo, češ da je to stvar politike, v kateri si hočejo pridržati popolno svobodo.

Papež, katerega pri tem ne vodijo nobeni posvetni oziri, marveč ima pred očmi jedino le blagor duš in ga vodi posebna in stalna ljubezen za narod francoski, ima upanje, da se bodo strasti pomirile, da bodo njegove besede radi poslušali vsi in je prepričan, da bo božji blagoslov zagotovljen vzlasi onim, ki velikodušno skrbje za javni blagor in ki če treba tudi prinesejo žrtev svojih lastnih želj in svojih osebnih namenov.

To pismo papežev je jako važno za razmere francoskih katoličanov, kajti ako se ti odpovedo neplodnim monarhističnim tradicijam, priznajo republiko ter v njenem okviru krepko pričnuo delo za javni blagor, kar so že mnogi storili, potem je upanje, da v kratkem pri prihodnjih volitvah v zbornico spravijo lepo število katoliških zastopnikov, kar bi s časoma odločilno vplivalo na francosko postavodajstvo.

Od morja.

(Dalje.)

Od katoliškega lista se zahteva, da je povsem katoliški, vsekdar kat., teoretiški in praktiski kat.

Vse to povdarjajo in zatrjujejo in vnovič trdi list sam in njegovi vrstniki in pribočniki.

Mi trdimo in dokazemo tudi, da to kratko malo ni res, in to glede na njegovo vedenje, kakor tudi pisarje v narodnostnih vprašanjih.

Prvič. „L' Amico“ trdi, da je pravičen Slovincem, in da priznava enakopravnost vseh narodov.

Odgovarjamo, da to ni res, in da opetovano sam sebi ugovarja.

Kot katolik bi se moral držati besedij avstrijskih škofov, govorečih mej drugim:

„Vsak narod ima naravno in zgodovinsko pravo do razvitka. Zato ne sme nikaka narodnost množiti svojih zahtev v toliko, da bi se čutile druge sosednje kršene in škodovane v svojem pravu.“

„L' Amico“ pa se vzgleduje v tem oziru v nemških krščanskih socialistik, osobito v Luegerju in jegovi dunajski narodnostni politiki, do sedaj javno priznani kot ultranacionalni, nepravični napram Slovanom, politiki, katera Čehom niti ljudskih sol ne dovoljuje, dasi je češkega naroda na Dunaju skoro več, nego vseh Italijanov na Primorskem.

„L' Amico“ odobruje tudi besede monsignora Scheicherja, tudi krščanskega socialista, v drž. zboru:

„Mi, Nemci avstrijski smo se borili za svoje pravo, in smo se je tudi priborili z velikim naporom. Nikakor se ne sme tedaj kar tako prezreti in (da dobesedno, prevedem iz ital.) nikakor ne smemo pustiti, da se nam režejo naša prava s črto peresa, s priprosto naredbo. Ne sme se gledati samo na pisano pravo.“

Tako tedaj, ljubi „L' Amico“, tebi se zde te besede pravične! Recimo raje, da čutiš na podlagi škofovskega pisma in katoliške verske podlage, da niso, a dopadajo se ti. Tudi ti, dasi najbolj katolišk mej kat. listi, odločno zavračaš pravično jezikovno naredbo za Čehe, boječ se, kakor kler. podklubič mogočnega liber.-italijanskega kluba, da bi se jednaka jezikovna naredba sicer jedino pravična, ne zanesla i na Primorje.

LISTEK

Cvetke s polja moderne znanstvenosti?

Priobčil Burjan.

Odkod je človek?

II.

Dvorana je bila še bolj natlačena nego prvič. Ko se je razširil glas o zanimivih predavanjih našega profesorja po celi akademični državi, privrelo je vse poslušati rezultate eksaktne vede, tičočje se najvažnejših življenskih vprašanj. Kdo bi se zanimal za suhoparne paragrafe ali celo za puste in neprebavne koreninice različnih slovnice v istem času, ko se rešuje problem vseh problemov, vprašanje o človekovem postanku! Celó oni, ki si sicer ne utegnejo stekati nevenljivih zaslug za vedo, oni ki se jim je duševno obzorje po beznicah tako razširilo, da se ne brigajo več za take in druge filisterske in štrebarske pojme, oni pravim, ki obiskujejo „almo mater“ samo o posebnih prilikah, kakor n. pr. iz radovednosti, če še stoji, ko se jim v temni noči celi svet ziblje in guglje pod nogami, celo taki torej so začutili v sebi neugasljivo žejo — ne po pitju, Bog varuj! — pravo vednostno žejo, žejo po spoznanju najnovejših znanstvenih pridobitev.

V dvorano stopivši nisem dolgo občudoval častitljivih obrazov „starih hiš“, ker sem zapazil v zadnji, najvišji klopi črnca, t. j. človeka v duhov-

skem odelu, katerega nisem videl popreje v naših predavanjih. Sedel je osamljen. Mene se je takoj polastila želja, da bi sedel poleg njega, opazovati hoteč, kako bo požiral nauke, ki stoje v dijamentalnem nasprotju z njegovo vero. Komaj sem se preril do njega, vstopil je profesor, nasmehnil se, videč toliko učenih glav pred seboj, in pričel:

„Že zadnjič sem Vam, gospoda, v kratkem obrisu pokazal in na podlagi znanstvenih dejstev tudi dokazal, kako se je razvilo vse živalstvo iz nežive tvarine. Omenil sem Vam tudi v glavnih potezah, po katerih zakonih se je izvršil razvoj v človeka, ki si včasih v svojem samoljubju domišlja, da ni samo kolikostno ampak tudi kakovostno ločen od drugih bitij. Danes, gospoda, Vam hočem pokazati, da resna veda nikakor ne sme upoštevati ponižnih želj samoljubnih pojedincev, da se mora trdno in nepremično držati največje pridobitve modernega naravoslovja, da je človek žival, prava žival, samo kolikostno ločen od nje.“

„Oho! Divno!“ zamrmral je moj sosed — duhovnik.

„Dasi Kavkazec s svojimi telesnimi in duševnimi znaki daleč presega vse opice, zlasti kar se tiče harmonične sorazmernosti njegove postave, kar zadeva pokončno hojo, govor, ki je pa samo nujna posledica popolnejše razvitih možganov in boljše ustrojenega grla . . .“

Sosed je zopet mrmral.

„ . . . kar se tiče njegove umetnalne roke, jednakomerne razvitosti njegovih čutil in pa zmožnosti, da lahko prebiva pod vsakim zemeljskim podnebjem; da si je torej Kavkazec res nekaka krona vseh tako mnogovrstnih organizmov, vendar niso ostro začrtane meje med nižjimi človeškimi pasmami in višjimi opičjimi vrstami.“

„Gotovo! Zato pa dvomijo antropologi, bi-li prištelí avstralske zamorce opicam ali ljudem“, pripomnil je duhovnik.

„Razlike namreč, ki ločijo človeka od gorile in šimpanza, niso tolike, kakor razlike med višjimi in nižjimi opicami. Dá se celo dokazati, da ima vsaka višja opica kak znak, ki je tudi človeku lasten, nasprotno imajo vse človeške pasme, tudi evropejske, ta ali oni opičji znak na sebi, očitno dedščino svojih živalskih prednikov.“

„Dvoje rok, glavo na vratu, nos nad ustí . . .“ našteval je sosed.

„Neovrgljiva resnica torej je, da človek najbližje stoji antropoidnim ali človeku podobnim opicam. S tem pa nikakor ne trdimo, — kar nam podtikajo naši zakleti sovražniki — da izhajamo od te ali one zdaj živeče opice, ampak z vso gotovostjo sklepamo, da izhajamo iz kake opicam podobne živali, iz katere so se polagoma razvile današnje opice, iz katere se je razvil tudi človek.“

Sosed je nekaj renčal o dokazih za te neovrgljive in gotove resnice.

Kako vse utemeljuješ svoj strah in opravičeno ogorčenje! Mej drugim pišeš, posnemaje judovske in ultranacionalne nemške liste:

„Vzemimo, da bi se taka naredba uvedla i za Primorje. Kaj bi pač sledilo? Vsi uradniki laški bi morali poznati slovenščino ali celo hrvaščino, da bi služili tudi n. pr. v Furlaniji, kjer so samo Furlani (Kar pa ni res! Op. pis.) Tako bi imeli polagoma vse uradnike slovanske z malimi izjemami.“

Nemci se namreč izgovarjajo, da se le težko navadijo češčine, Lah pa, da se težko uče naših jezikov!

Menda ni treba komentara in nadaljnega izvajanja „L' Amico“!

Razi tako - le raje: Navajeni smo mnogih pred- in prepravice, in zato se le neradi in težko ločimo od sedanjega ugodnega nam položaja! Kljubovali bomo, dokler se bo dalo...!

Da se pa tem lažje doseže namen, sicer podli, se čuti „L' Amico“ vred z drugimi listi nekako nacionalno-moralno primoran, vporabiti slednje sredstvo.

Kakor nikak drug list, povdarja od številke do številke z vedno istimi besedami, povsem ital. z načaj Trsta, katerega treba braniti napram Slovincem z največjo energijo.

„Ne gre se več za to, da se poitalijanijo slovenske ulice, ampak bolj zato, da si ohrani naša dežela oni z načaj, s katerim se ponša že 20 stoletij latinštva...“

„L' Amico“ govori, da je potrebno, da povdarja v svojem programu katoliški princip in nadaljuje:

„Toda nič manj potrebno ni, da povdarjamo tudi nacionalni svoj princip, in sicer ne kakor da bi hoteli s tem napadati, ampak samo braniti se hočemo...“ (Konec sledi.)

Drakonsko postopanje.

Iz Zagreba, 9. junija.

Pred 30 leti je začela hrvatska domoljubna opozicija hudo borbo proti mažaronske stranki, katero je prepородil baron Rauch ter z njeno pomočjo sklenil glasovito nagodbo z Ogersko. Huda je bila ta borba s tem brezobzirnim možem, ki je mislil, da je dobil pod okriljem mažarskim vso oblast v svojo roko, da zatre vsak domoljubni pokret proti njegovi politiki.

Trpeli so takrat veliko hrvatski domoljubi, ki niso mogli dopustiti, da se teptajo samovoljno pravice hrvatskega naroda. Zapirali so jih, preganjali na razne načine, a slednjič so jim hoteli zatreti domoljubne časopise, po katerih se je branila sloboda Hrvatske. Tako hudo je bilo za te časopise, da so morali bežati iz krajev, kamor je dosegala banova moč. Tedanji „Poroz“ je pobegnil v vojni Sisek pod vojaško oblast ter od tamkaj nadaljeval domoljubno svoje delo, dokler ni strmoglavil vsled zanimive sodnijske razprave pred vojaško sodnijo enfanta terribela mažaronskega Raucha. In zakaj to omenjamo?

Hudi časi so nastopili zopet za opozicijske časopise hrvatske. Njim sicer ni cvetela sreča noben-

„Poglejmo torej, kako se je razvil!

Pameten človek sicer ne more umeti, kako morejo omikanci še dandanes resno vpoštovati Mojzsove bajke v jedinstvi človeškega rodu. Vendar so dale ravno te bajke povod, da se je začelo to vprašanje resno pretresati celo med strokovnjaki. Nekateri (monofileti) zagovarjajo jednoten postanek celega človeštva, drugi pa (polifileti) trde, da se je vsaka človeška pasma zase spočela. Haeckel, ki si je na vseh poljih modernega naravoslovja pridobil nevenljivih zaslug, je kaj bistroumno rešil tudi to zagonetko. Učenjak pravi, da je monofiletično mnenje v širšem pomenu pravo, kajti vse človeške pasme izvirajo iz skupne opicam podobne živali; v ožjem pomenu pa vsekako velja polifiletični nazor, mnenje namreč, da so se od prvotnih opičnjakov (t. j. ljudij, ki si pa še niso pridobili zmožnosti človeškega govora) odcepile različne človeške pasme, ki so se vsaka zase samostojno razvijale, katerih vsaka si je polagoma vstvarila svoj prajezik. Najprej se je torej človek telesno povzdignil nad svoje sestre — današnje opice, potem še-le si je pridobil nekaj malenkostnih duševnih znakov, ki ga navidezno ločijo od živalij. Te razdelitve se bomo tudi mi držali in najprej razložimo postanek telesnih razlik, potem pa takozvanih duševnih.

„Cujmo čuda! se je oglašil spet črnc.

(Dalje sledi.)

krat. Tudi še po padcu Rauchovem so se morali boriti za svoj obstanek. Le za vlade bana Mažuranića so se mogli za nekaj časa oddahnuti, da so jih kasneje v kljub neki navidezno slobodni postavi o tisku začeli iznovič preganjati, posebno od onega časa, ko se je pod vlado sedanjega bana iznovič vsilila mažaronska stranka.

Sam „Obzor“ je bil v tem času konfisciran že blizu 800krat in kolikokrat tudi drugi opozicijski časopisi. Odkar se je pa opozicija zedinila ter pri zadnjih volitvah sijajno zmagala, prenehala je pri nas na Hrvatskem vsaka sloboda tiska. Sporočil sem že, kako se zdaj časopisi konfiscirajo, da se namreč ne naznani od oblasti, kaj je konfiscirano, samo da se ne more prirediti drugo izdanje dotičnega lista. Tako se opozicijski listi berejo le v Zagrebu, zunaj na deželi pa ne. In koliko škode imajo listi pri tem! S to dračonsko strogostjo je hotela mažaronska stranka zadušiti vse vesti o bivših volitvah po deželi. Če je opozicijski časopis le omenil kaj o dogodkih prigodom volitev, o ravnanju oblasti proti opoziciji, o raznih nemirih po deželi, precej je bil list konfisciran.

Mažaronski časopisi pa so slobodno grčili, kolikor so le hoteli, vse domoljube povprek, posebno pa duhovščino, katera se ni mogla, niti smela javno braniti. V Oriovcu v Slavoniji je neki župan izdal pred volitvami oglas, v katerem je napadel duhovščino kotara brodskega na tako sramoten način, da se kaj takega v nobeni civilizirani državi zgoditi ne bi moglo. A dotične oblasti ga niso zaplenile. Duhovščina tega kotara se je radi tega pritožila banu ter mu predala tudi pismeni ugovor. Ta ugovor je izročila dotična duhovščina tudi škofom ter ga dala tiskati. „Hrvatska Domovina“ je bila radi tega konfiscirana. Podžupan Cuvaj je dal na to uradni popravek, ki je tiskan v „Posavske Hrvatske“ in v „Narodnih Novinah“. Na ta popravek je priobčila duhovščina dokaze, katere bode dokazala pred sodnijo, ter jih je tudi podpisala. Ali ta spis je redarstvena oblast zaplenila. Duhovščini se javno kaže: ni res, pa ko ona dokazuje svoje trditve, potem se konfiscirajo spisi! Duhovščina pa je to stvar prijavila višji inštanci.

Drzovitosti naših političnih in redarstvenih oblasti za zdaj, kakor vidite, ni mogoče priti na kraj. Zategadel naši opozicijski časopisi ne pišejo nič več o volitvah, ker je to noli me tangere mažaronske vlasti. Sram jih je najbrž, da svet zve, kako korektno in pristojno so se ponšali nasproti opozicijskim volilem, posebno pa še proti duhovščini. In zares jih je slobodno sram, kajti zvedelo se je v kljub njihovej opreznosti vse, kar se je godilo, a pride tudi še vse to na dnevni red v bodočem saboru, ko bodo morali iznovič poslušati vse še bolj natanko razjasneno njihovo nedomoljubno početje. Strpite se tedaj še nekaj časa, morda do konca julija, ko se snide novi sabor, takrat boste mogli pričivati na lovorovih — ne na glogovih vencih vaše slave.

Med tem pa bodo potrpeali tudi opozicijski časopisi s svojim žalostnim položajem, kajti njihov ugovor, ki so ga poslali direktno na bana tam doli nekam na italijansko riviero, bode javalno uslišan, če tudi je napisan čisto mirno in objektivno. Ne zahtevajo opozicijski časopisi nič drugega, nego da se ravna ž njimi po postavah, ne pa da se izmišljajo razne nove prakse, ki ugajajo le mažaronske stranki in njenej vsemogočnosti. Pred postavo naj bodo vsi jednaki; ne pa da je jednemu dovoljeno vse, drugemu pa nič. Mažaronski listi so postali radi tega že kar obestni ter ne pišejo samo neresnice o protivnikih svojih, marveč se celo rogajo gledé njihovega neznosnega položaja. To je v pravni državi nekaj nečuvnega, pa se nadejamo, da preneha čim preje, in da ne bode treba opozicijskemu časopisu iznovič bežati iz zemlje, v kateri se vlada po trditvi mažaronske stranke po geslu „red in rad“.

Žalibog da se rabi to geslo le za protinarodno politiko na Hrvatskem, pa se ga zategadel ne more okleniti ves narod. Obrnite ga v prospeh prave narodne politike, potem ne bode tolikega propada med obema strankama, še več, zginil bode za vselej, kajti narod hrvatski bode zedinjen pod tem geslom delal le za svojo boljše bodočnost.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. junija.

Jezikovna naredba za Češko. Zanimivo je čitati kako trezno sodijo ruske „Mosk. Vedomosti“ o stališču nemških liberalcev glede jezikovnih na-

redb. Imenovani list piše: Nemcev v Avstriji do zdaj še ni nihče stiskal, ter jim v nobeni kronovini ni krtil njih narodnih pravic. Njih sedanje divjanje izvira le odtod, ker se je priznala tudi češkemu jeziku pravica veljati kot notranji uradni jezik. To pravico pa ima češki jezik že stoletja uradno potrjeno in je niso nikoli ovrgli, marveč je le niso izvrševali. Jezikovne naredbe grofa Badenija so tedaj le dosegle, da se je popravila storjena krivica in to je bila vlada moralno dolžna storiti. Liberalni Nemci zato nimajo najmanjšega vzroka očitati vladi, da je s temi naredbami storila kaj nezakonitega. S svojim divjanjem Nemci sedaj le kažejo, da hočejo v Avstriji samo gospodariti in vse slovanske narode tlačiti, da si je Slovanov več v Avstriji in niso v kulturnem in političnem razvoju nič zaostali za Nemci. — Prav je, da glede tega tudi ruski listi označijo svoje stališče, ker v tem toliko pišejo nemško pruski listi seveda proti Slovanom.

Katoliško učiteljsko društvo na Češkem. V Kraljevem Gradcu je bilo 8. t. m. posvetovanje, glede ustanovitve kat. učit. društva za Češko. Shoda se je vdeležilo 38 učiteljev, med njimi okrajni nadzornik dr. Pražak, 12 učiteljic in 32 duhovnikov. Zborovanje je vodil nadučitelj Václav Spaček, kateri je v veliko radost navzočih naznanil, da je društvu pristopilo že 110 učiteljev, 16 učiteljic in 40 katehetov. Kot društven list se je proglasil „Vyhovatel“, ter se je sklenilo, da društvo po kraljevini vstanavlja podružnice. Slednjič se je sprejela resolucija, v kateri zborovalci odločno odbijajo napade liberalnih in socialnodemokratskih učiteljev. — Mi novemu društvu želimo, da bi se krepko razvijala in podpirala katoliška zavest med češkim učiteljstvom. Ob enem pa izražamo željo, da bi se tudi naši učitelji, katerih je še veliko odločno katoliških mož že vendar enkrat združili v katoliško slovensko učiteljsko društvo, ter tako kot možje pokazali, da jim lešerba, katero v „Učiteljskem Tovarišu“ prižiga Dimnikov Jaka s Posavlja, ni zvezda vodnica. Fiat!

Socijalistična agitacija se po Mažarskem vedno bolj razširja, tako da je vladi že v veliko preglavico. Binkoštnega socijalističnega shoda v Budimpešti se je vdeležilo celo 28 vseučilišnikov, izmed katerih bode enkrat 27 profesorjev. Čudno je, da imajo ti gospodje svoja socijalistična zborovanja kar na univerzi. — Pa tudi med kmeti se že prikazuje sad socijal. rovanja. V Elemiru se je pretekli teden vzdignilo 700 kmetov zoper židovskega najemnika Ig. Löwy-ja. Bili so oboroženi z vilami in kosami. Stirje žandarji so streljali na upornike, 2 ubili in 7 težko ranili. Sedaj pa so kmetje planili na žandarje in 2 grozovito zmesarili z kosami. Vojaštvo je naredilo mir in 40 upornežev odpeljalo v zapor. Mnogo so temu krivi krivični gospodarji.

Potovanje francoskega predsednika v Peterburg. Navdušenost, ki vlada na Francoskem zaradi rusko-francoske zveze, se kaže posebno zadnji čas, ko se pripravlja predsednik francoske republike, da vrne carjev obisk ter se poda v Peterburg. Kaže se pa ob tej priliki pri Francozih tudi neka smešnost. Francozom dela najprej skrb to, po kateri poti da bo šel Faure v Peterburg. Tesnopršno se boje, da bi ob tej priliki stopil na nemška tla, ker s tem se zdi Francozom, da ta pot izgubi ves sijaj. Zato se je določila pot po morju, kjer se Francoska nasproti Rusiji lahko pobaha tudi s svojo lepo mornarico. Oportunistični republikanci so s potovanjem zadovoljni; monarhisti seveda obžalujejo, da Francije ne vodi kralj, ki bi ob tej priliki pokazal na ruskem dvoru ves francoski sijaj. Nezadovoljni so pa s potovanjem radikalci, ki trde, da po ustavi predsednik republike ne sme zapustiti države. Tem nasproti prav primerno omenja „L' Univers“, da naj predsedniku nasujejo nekaj francoske zemlje v čevlje, kakor jo je baje nosil turški sultan, ko je l. 1867 obiskal razstavo v Parizu, ker je tudi njemu zabranjeno zapustiti turško ozemlje. — Pravi vzrok, zakaj da so radikalni listi proti potovanju je pa ta, ker so proti predsedništvu republike sploh in ker vedó, da se s tem stališče predsedništva le vtrdi tudi mej Francozi in pa zato, ker Faure ne mara vzeti seboj predsednika senata in zbornice, ki po mnenju radikalcev jedina zastopata francoski narod. Vidi se iz tega, da ga ni solnce brez sence, v zlasti ako so veliki narodi v mnogem tako malenkostni, kakor so Francozje.

Grško-turška mirovna pogajanja. Kakor je razdvojenost evropskih velesil bila vzrok, da se je

vnela voj-ska mej Grki in Turki, takoj je sedaj ista razdvojenost kriva, da se toliko časa že vrše brezvspešna pogajanja za mir. Točka o kateri se je najtežje zjediniti je ta, čegava bo v prihoduje Tesalija. Angleška, Francoska in Italija so zato, naj se Turki nemudoma še pred sklepom miru umaknejo iz Tesalije, Rusija, Avstrija in Nemčija pa so tega mnenja, naj se to polagoma zgodi po sklenjenem miru. Turki se seveda za to malo menijo, nasprotno pa prav pridno pošiljajo še vedno vojake v Tesalijo, so vredili vso politično upravo, vojaki so za se pobrali vso žetev, sploh vravnajo vse tako, kakor da bi Turčiji nikoli več ne bilo potreba izprazniti Tesalije. Za zadnje dni so zopet listi napovedovali važne sklepe mirovnih konferencij, o katerih pa najbrže zopet ne bo nič videti.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. junija.

(Nadvojvoda Leodold Salvator) se je v soboto v spremstvu treh štabnih in 45 višjih častnikov trinajstega vojnega kora pripeljal v Postojino. Po vaji v okolici si je nadvojvoda ogledal dvorno žrebčarijo v Prestranku, popopoludne ob 3. uri pa z vsemi častniki Jamo. Ob 7. uri se je odpeljal v Trst.

(Dnevni red) občinskega sveta izrednej seji, ki bode v torek, dne 15. junija t. l. ob šestih zvečer v mestni dvorani. I. Predsedstvena naznanil. II. Citanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. III. Personalnega in pravnega odseka poročili: 1. o volitvi dveh članov v c. kr. mestni šolski svet; 2. o prošnji mestnega vrtnarja za priznanje prve petletnice. IV. Finančnega odseka poročila: 1. o računskem sklepu mestnega loterijskega posojila za leto 1896; 2. o magistratnem dopisu št. 12694 glede začasnega najetja posojila v izplačevanje tekočih obrokov za mestno elektrarno in topničarsko vojašnico; 3. o prošnji avstro ogerskega pomočnega društva „Avstria“ v Norimberku za podporo; 4. o prošnji uredništva v Budimpešti izhajajočega časnika „Látogatók Lapja“ za prispevek. V. Stavbinskega odseka poročili: 1. o ugovoru dr. Ignacija Kotnika proti stavbinski rešitvi mestnega magistrata št. 8271 ex 1897; 2. o ugovoru A. Trškana, posest. v Vodmatu, proti magist. odloku št. 14333. VI. Policijskega odseka poročili: 1. o nasvetu mest. magistrata, da bi se v proračun za leto 1898 postavila primerna svota za napravo voza za prevažanje ujetnikov, odgoncev in prisiljenecv po mestu; 2. o nasvetu mestnega magistrata, da bi se upeljale pristojbine za produkcije gimnastov in drugih umetniških specialitet, za cirkuse, zverinjake, kolovrate in druge jednake razveseljevalne naprave. VII. Nadzorovalnega odseka za električno razsvetljavo poročili: 1. o nasvetu, da bi se na Sv. Petra cesti, na Rimski in Poljanski cesti položili kabli namesto prostorazpetih žic; o dopisu inženierja Wagenführerja, podjetnika za zgradbo vodnjaka pri mestni elektrarni, v zadevi nekega zahtevanega nadplačila. VIII. Personalnega in pravnega odseka poročilo o stalnem nameščenju uradnikov mestne hranilnice ljubljanske. IX. Finančnega odseka poročilo o prošnjah za predujme. X. Regulačnega odseka poročili: 1. ponudbah posestnikov na sv. Petra cesti za podaljšanje Komeuskega ulice; 2. o raznih odkupih.

(Župnijo Višnjagora) je dobil g. Gregor Jakelj, dosedaj župnik pri sv. Jakobu na Savi.

(Izlet „Glasbene Matice“.) Ob najlepšem vremenu se je včeraj v Postojini vršila pevška slavnost moškega in ženskega zbora „Glasbene Matice“; bila je v pravem pomenu ljudska veselica, neprisiljena, živahna, prosta zabava odlične gospode in priprostega ljudstva v lepi, prekrasni naravi, v svežem notranjskem zraku. Gotovo nad osem sto prijateljev ubranega petja in godbe se je zbralo včeraj v prijazni Postojini, občudovat začarani podzemeljski svet, svetovnoznano čudo Postojinske jame ter si ogrevat srce milo pesmijo slovensko. Preprijazno so ponositi Postojinci vsprejeli drage jim goste, došle iz Ljubljane, Gorenjske in Notranjske. Čitalnica, notranjski „Sokol“, gasilno društvo, klub biciklistov z vrlo domačo godbo zbrali so se na kolodvoru, da v slavnostnem sprevodu „svojce med svojimi“ spremijo v praznično z zastavami okrašeni trg; domača dekleta sipljejo šopke svežih cvetic med vesele prijatelje in znance; župan v imenu obč. zastopa in čitalnični predsednik pozdravita mnogoštevilne izletnike, v imenu katerih se zahvali gosp. predsednik „Gl. Matice“ dež. sodišča svetnik Vencajz. Med sveto mašo ob 1/9. uri v župni cerkvi, ki je

bila natlačeno polna, peli so veličastno izletnikov pevski zbor ter milo in nežno solistinja gdč. Lypajne iz Idrije in solist gospod Razingar. Ob deseti uri so se odprla vrata v krasno razsvetljeni biserni svet, okamenelo morje in začarani kameniti gozd, ki omamljajo in prevzemajo človeškega duha ob deroči reki pod visocim naravnim svodom v jami. Popoldne ob 2. uri je bil na prostornem senčnatem vrtu pri „Ogerski kroni“ skupen obed, med katerim so se vrstile razne napitnice. Predsednik gosp. svetnik Vencajz napije vzajemnosti, ljubezni do domače pesmi in glasbe, ki oplemenjujeja in razveseljujeja srea, povzdigujeja duha ter mikata narod. Gospod Dittrich v imenu občine nazdravlja „Glasbeni Matici“, ki širi slavo slovenske pesmi. G. Belé izraža željo, naj narodne pesmi glas oznanja svetu ljubezen slovenskega rodu za lepo in pravo ter užiga srea za pošteno reselje. Gosp. dr. Treo nazdravlja beli Ljubljani in županu Hribarju; g. Jerovec nežnemu spolu, ki ljubi in goji lepo pésem; gospod dr. Hudnik predsedniku Vencajzu, ki se z drugimi žrtvuje za razvoj našega prvega pevškega in glasbenega zavoda. Po 4. uri se prične prosta zabava na vrtu in dvorišču. Pevska zbora pod vodstvom gospoda Cerina pela sta med vednim odobravanjem vesele družbe več mešanih in moških zborov, domača, vrlo dobro izvežbana godba je mladini privzdigovala pete. Skratka: včerajšnja pevška slavnost „Glasbene Matice“ izvršila se je na občeno zadovoljnost ter ostane udeležencem v prijaznem spominu.

(Delavski veteran.) V soboto je umrl mojster v tukajšnji Samassovi livarni, Eberle, rodod Predarelec, ki je 41 let služil pri tem podjetju.

(Italijanska razdivjanost.) Iz Trsta se nam poroča: Zalostne in obsodbe vredne delavske izgrede v Skednju porablja italijanska vladajoča stranka v svoje politične namene. V soboto so namreč spravili to zadevo pred mestni zbor tržaški in za to priliko nabrali na galerijo vso poulično druhal, da bi besede iredentovskih govornikov v mestni zbornici dobile potrdilo in odobravanje javnega mnenja. Župan Dompieri je omenil, da je pri izgredih prosil namestništvo, da skrbi za povrnitev reda in normalnih zadev. Mestni odbornik Venezian je na to za galerijo sprožil dolg govor, v katerem je dokazoval, da izgredi v Skednju ne izvirajo iz slabega gmotnega stanja ondotnih delavcev, namreč da imajo svoj povod v narodnostnih prepirih. Ti izgredi, dejal je idealni Venezian, so neko nadaljevanje nasilstev, katere uprizarjajo Slovani v Istri proti ubogim in zatiranim Italijanom!! Pri teh besedah je uboga in zatirana iredentovska raja na galeriji zagnala hrupno odobravanje ter kričala pogin Slovanom. Slovenski zastopnik Goriup je v krepkih besedah pojasnil dejanske razmere ter dejal, da imajo izgredi svoj povod v slabih gmotnih razmerah in v izzivanju nahujskanih laških delavcev. Galerija je seveda tudi mej tem govorom storila svojo dolžnost in kričala nad govornikom, kar galerija v tržaški mestni zbornici stori pri vsaki priliki nekaznovana. Konečno so sklenili laška gospoda, izreči nevoljo mestnega zbora proti tem napadom in nasilstvom ter pozvati vlado, da energično postopa proti takim izgredom. Odbornik dr. Cambon je čutil potrebo, ob tej priliki tudi udrihati po slovanskih voditeljih in dejal, da ne bo poprej miru, dokler se ti ne postavijo na suho, ker so ti vir vsem nemirom in neredom v Istri. — V surovi razdivjanosti proti Slovanom res primorski Lahi nimajo vrstnikov na svetu.

(Iz Rajhenburga) se nam poroča: 9letni hlapec pri Fr. Hlostanu je šel 9. junija z dvema domačima otrokoma v stransko izbo, vzal je puško v roke in vstrelil takoj do smrti 4letnega otroka, starejšega 6letnega pa nevarno ranil. Drugi dan mu je doktor izrezal 5 svinčenih zrn, drugih ni mogel, tako da je le malo upanja, da bi tudi ta otrok ostal pri življenju. — Torej zopet: Očetje ne hranite nabitih pušk v sobi!

(Poziv!) Naši davki so ogromni, vendar upamo, da si bodo požrtvovalni rodoljubi, ki imajo kaj srea za trpeče brate, radi utrgali nekaj krajcarjev za stradajoče rodbine tržaških okoličanov. Možje, ki so jih z delom svojih rok preživljali so zaradi volitev zaprti, žrtve šovinizma, ki vlada v Trstu. Prosimo vse rodoljube, da nam pošljejo kaj doneskov, da pomoremo bratom v njih obupnem boju, ki ga bijejo za pravičnost in svojo narodnost! Darove sprejema uredništvo.

(Nesreče.) Dne 6. t. m. po noči je 20letni Janez Kovačič iz Oblačič pri Starem Trgu padel s ko-

zorca, kamor je hotel spat, ulomil si tilnik ter 8. t. m. umrl. — Dne 8. t. m. zvečer pusti posestnica Vertačnik iz Most za trenotek poltretje leto staro hčerko samo pred skednjem poleg vode polnega škafu. Ko se mati vrne, najde otroka mrtvega v škafu.

(Požar.) Včeraj popoldné, praznik sv. Trojice gorelo je v Štepanji Vasi pri Ljubljani. Vnela se je hiša Florijana Lesjaka št. 39 in je zgorela streha in vse kar je bilo pod streho. Prvi pot so se prav dobro skazali gasilci novo ustanovljenega društva v Mostah.

(Samomor.) Včeraj proti večeru je neki berač skočil s Francovega nabrežja v Ljubljano ter utonil. Trupla še niso dobili.

Društva.

(Občni zbor „Katoliške družbe.“) V petek 18. t. m. ima Kat. družba v svojih prostorih v Križankih svoj občni zbor, k которому se vsi p. n. udje uljudno vabijo. Vspored naslednji: 1. Sporočilo predsednikovo, 2. sklepni račun za l. 1896., 3. volitev novega odbora 4. posamezni nasveti.

(Slavnost v Ljubljani,) katero priredi dne 27. junija t. l. pevsko društvo „Ljubljana“, bode zares prava narodna slavnost. Ta dan združili se bodo v Ljubljani vsi slojevi našega naroda v proslavo slovanske pesmi in narodne stvari. Po društvi bodo zastopani slovenski književniki, umetniki, učitelji, obrtniki, delavci, narod, kakor tudi oni možje ki zastopajo kulturna slovenska podjetja. Zastopan bode torej celokupen narod slovenski. Do zdaj so prijavila naslednja društva svojo udeležbo: Slovensko pevsko društvo v Trstu, delavsko podporno društvo v Trstu z zastavo, pevsko društvo „Hajdrih“ na Proseku, slovensko pevsko društvo v Ptuj, pevške društvo „Lira“ v Kamniku z zastavo, pevsko društvo „Glas“ v Sodražici, Celjski Sokol v Celju, Zagorski Sokol v Zagorju z zastavo, akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju, akad. društvo „Triglav“ v Gradcu z zastavo, čitalnica v Spodnji Šiški z zastavo, čitalnica v Skofji Loki z zastavo, čitalnica v Kamniku z zastavo, čitalnica v Bizoviku z zastavo, slovensko bralno društvo v Tržiču, družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, „Glasbena Matica“ v Ljubljani, slovensko pisateljsko društvo v Ljubljani, slovensko učiteljsko društvo, „Ljubljanski Sokol“ z zastavo, Narodna čitalnica v Ljubljani z zastavo, klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“, I. splošno ljubljansko kolesarsko društvo, slovensko planinsko društvo, slov. kat. del. pevsko društvo „Zvon“ v Ljubljani, slovensko del. pevsko društvo „Slavec“ z zastavo, dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem, veteranski kor v Ljubljani, tamburaški klub „Zvezda“ v Ljubljani, „Jadranska Vila“ na Sušaku z zastavo. — Do zdaj so obljubili udeležiti se slavnosti naslednji slovenski skladatelji gg.: dr. Benjamin Ipavec, Fr. S. Vilhar iz Zagreba, Danilo Fajgelj in Karol Hoffmeister. Gospod dr. Benjamin Ipavec posvetil je pevskemu društvu „Ljubljana“ krasno skladbo: „Da sem jaz ptičica, kam bi zletela“, katero bode pel mešan zbor na koncertu dne 27. t. m. Radi potrebnih priprav želi in prosi društvo „Ljubljana“, da se ostala društva čim prej odzovejo in prijavijo svojo udeležbo. Na bratsko svidenje torej v matuški Ljubljani.

(Kmetijsko društvo v Dobrépoljah, registrovana zadruga z omejeno zavezo.) Letno poročilo za prvo upravno dobo od 1. julija do 31. decembra 1896. Na ustanovnem shodu dne 15. sušca 1896 se je ustanovilo naše društvo kot prva zadruga te vrste med Slovenci. Okrožno sodišče v Novem Mestu je kot trgovsko sodišče vpisalo našo zadrugo v zadrugni register dne 2. junija, št. 557, in 1. julija l. l. je začela zadruga poslovati. Naša zadruga je osnovana na širji podlagi, kakor so navadna konsumna društva. Med tem ko konsumna društva le blago kupujejo za svoje zadrugnike, prodaja naša zadruga tudi pridelke svojih zadrugnikov; tako hočemo doseči, da ostane dobiček, ki daje naš kmetu prekupcu pri prodajanju in kupovanju, kmetu samemu in z drugimi le toliko, kolikor potrebuje za upravne stroške in za rezervni zaklad, iz katerega so pokrijejo morebitne izgube. Mi vemo, da nismo dosegli še desetine onega, kar je naš namen, toda našemu cilju se bližamo; polagoma sicer, toda neprenehoma in vztrajno. Da smo na pravem potu, dokazuje nam malodušnost onih ljudij, katere redi dobičkolovstvo; zakaj viri, v katerih zajemajo, se suše. V skladišču imamo otrobe, moko, usnje, vino, slanino, mast, koruzo, sladne cime, apneno klajo, umetna gnojila, deteljno in pesino seme, olje, riž, jesih, suho meso in živinsko sol. Naši zadrugniki so porabili jeseni do dva vagona gnojil, kar je za prvi hip gotovo veliko. Z vspehi umetnega gnojenja se zadrugniki hvallijo. Prodali so pa zadrugniki tri vagona fižola in jeden vagon ježic za ugodnejšo ceno, kakor se je to blago sicer prodajalo. Naše društvo je v zvezi s sledečimi zadrugami: Vinarska zadruga v Vipavi, isterska vinarska zadruga v Pulju, vinarsko in sadjarsko društvo v Gorici, kmetijsko društvo v Žužemberku in kmetijsko društvo v Horjulu. Zadruga more zaznamovati na vseh straneh ugodne vspehe in to daje našemu pogum, da bo pričeto delo čvrsto na-

daljevalo tem bolj, ker se nadeja zaupanja vseh ali vsaj velike večine združnikov. Na ustanovnem shodu je bilo naznanilo svoj pristop kakih 70 posestnikov in ti so navzlic strahenju in naloževanju ostali močje, t. j. da niso odnehali takrat, ko je pričela zadruga svoje delovanje. Konec leta 31. grudnia 1896 je bilo združnikov 113, ki so imeli vplačane na deležih 1163 gld. Danes ima zadruga 140 združnikov. Število sicer ni veliko, toda pomisliti se mora, da ni s strani načelstva nobene agitacije, da pristopi vsak nov združnik iz prepričanja, ker le taki združniki so potem zadrugi najtrdnjše podpora. Zahvaljujemo se svojim sozadružnikom najtopleje za neomejeno zaupanje, katero so nam izkazovali ves čas ter se jim priporočamo tudi v bodočnosti, zagotavlja, da bomo delovali vselej nesebično in vztrajno za blagor cele zadruge. Priporočamo jim sl. žnost, ker le v složnosti bomo dosegli, po čemer hrepenimo. Priporočajoč naše podjetje božjemu varstvu, kličemo našim vrlim sozadružnikom: Bodite složni in stanoviti! — Dasi je bil začetek zadruge skromen, prodalo se je blaga do 31. grudnia 1896 za 6772 gld. 8 kr. Čistega dobička je bilo 152 gld. 64 kr., ki se je dejal v rezervni zaklad. — Stanje zadružnega imetja dne 31. grudnia 1896 kaže naslednja prav vestno sestavljena bilanca: Imetje: Blago po nakupni ceni 4716 gld. 35 kr., tirjatve za prodano blago 891 gld. 93 kr., inventar 150 gld., gotovina dne 31. grudnia 1896 236 gld., 42 kr., skupaj 5994 gld. 70 kr. — Gotovo lep napredek, na katerem čestitamo prvemu kmetijskemu društvu.

Telegrami.

Krakovo, 13. junija. Poljedelski minister grof Ledebur je odšel danes v Czerlichov, da si ondi ogleda agronomično šolo. Jutri se odpelje minister v Tarnov, kjer si ogleda deželno vrtnarsko šolo.

Pariz, 13. junija. Na potu, kjer se je vozil predsednik Faure k dirkanju razprožila se je s smodnikom napolnjena cev. Poleg cevi našli so lepak, na katerem so se čitali napadi na predsednika ter se je našlo bodalo. Več sumljivih ljudi so zaprli.

Atene, 14. junija. Guverner mesta Volo objavil je razglas, v katerem naznanja prebivalstvu, da se vse premakljivo in nepremakljivo imetje onih oseb, ki so zapustili Tesalijo, ako se s svojimi družinami ne vrnejo v 14 dneh v domovino, konfiskuje v korist turške države. — Seifullah-paša je izročil prestolonasledniku pismo, s katerim mu

naznanja, da bo 3. kor menjal svoje taborišče, ter ga prosi nadalje, naj pošlje nekaj častnikov, da mu pojasne nekatere posameznosti gledé premirja.

Kalkutta, 13. junija. Tukajšnji potres je bil precej močan. V nekaterih delih mesta je skoraj vsaka hiša poškodovana. Osem ljudi je bilo pokončanih in mnogo ranjenih.

Podpisana naznanjava vsem prijateljem in znancem, da so umrli danes na praznik presv. Trojice v Mokrogu najina

mat i

po kratki in hudi bolezni prevideni s sv. zakramenti, v 62. letu svoje starosti.

Priporočava jih v molitev in čast. gg. sobratom v memento pri daritvi sv. maše.

Ivan in Milan Šašelj,
duhovnika.

412 1

Služba cerkovnika in organista

je oddati v Kovorji pri Tržiču. — Oglasiti se je pri podpisnem.

402 4 3

Lorenc Krištofič,
župnik

Umrli so:

- 10. junija. Frančiška Rozina, gostija, 75 let, Florijanske ulice 46, vodenica.
- 11. junija. Marija Venedig, uradnikova vdova, 85 let, sv. Petra cesta 8, kap.
- 12. junija. Alojzij Eberle, tovarn. poslovodja, 68 let, Karlovska cesta 15j vodenica.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
12	9. zvečer	741.5	16.8	sr. jz.ah.	del. jasno	
13	7. zjutraj	741.5	16.1	sr. vzjvzh.	skoro jasno	0.0
	2. popol.	740.6	23.0	sl. jvzh.	jasno	
13	9. zvečer	740.9	17.3	sl. sever	jasno	
14	7. zjutraj	740.5	16.8	sl. jvzh.	jasno	0.0
	2. popol.	738.3	24.6	sr. vzjvzh.	"	

Srednja temperatura sobote 16.1°, za 1.3° pod normalom.
Srednja temperatura nedelje 18.8°, za 1.3° nad normalom.

403 1-1

V nedeljo dne 13. junija ob 1/2. uri popoldne je gospod

Matija Muhar

mногоletni cerkovnik stolnice ljubljanske po kratki bolezni, previden, star 56 let, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v torek, dne 15. junija, ob 6. uri zvečer iz semenških ulic št. 2.

Pokojnika priporočam znancem in prijateljem v pobožni spomin.

Ljubljana, dne 14. junija 1897.

Nežika Muhar
sestra.

Natečaj.

Mestno županstvo v Idriji razpisuje s tem natečaj za zgradbo nove mestne hiše. Omejena dela proračunna so sledeče:

I. Zemljiška dela	gld.	303 44
II. Zidarska dela	"	14542 25
III. Kamnoseška dela	"	2152 32
IV. Podobarska dela	"	536 —
V. Tesarska dela	"	2206 23
VI. Kleparska dela	"	718.33
VII. Pokrivanje strehe	"	685 84
VIII. Mizarska dela	"	3102 36
IX. Ključavničarska dela	"	2820 70
X. Dobava železa	"	1208 10
XI. Pleskarska dela	"	591.55
XII. Slikarska dela	"	332 —
XIII. Steklarska dela	"	585 36
XIV. Razne naprave	"	960 —

Skupaj gld. 30744.48

Navedena dela oddana bodo skupno jednemu podjetniku in sicer delo z materijalom vred. K tej ponudbi vabijo se podjetniki z dostavkom, da mora vsak podjetnik ponudbi priložiti vadij, znašajoč 10% proračunjene svote, t. j. 3074 gld. Pismene ponudbe morajo biti zapečatenе in naj imajo razun naslova napisano »Ponudba za zgradbo nove mestne hiše v Idriji«.

Ponudbe morajo biti najkasneje do 23. junija opoldne v Idriji.

Potrebni načrti, proračuni in posebni pogoji nahajajo se v občinski pisarni vsakemu na vpogled.

Mestno županstvo v Idriji, 11. junija 1897.

I. kranjski

Najboljši

laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-61

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Kristijan Mahlknecht

uradno protokolirana tvrdka

St. Ulrich, Gröden, Tirolsko

se priporoča za

Iesena cerkvena dela

kakor altarje, prižnice, podobe svetnikov, Kristuse, božje grobe, jaslice vzbuknjena križeva pota na finejšega dela in druge umetnine vsake vrste. Vse po zmernih cenah.

Ilustrovane cenike, narise, proračune pošiljam na zahtevo zastoj.

Priporočila. Vaše blagorodje! Potrdim Vam, da je za sv. misijon pri Vas naročeni križ došel v najboljšem stanu. Ta podoba je po mojem mnenju umetno delo prve vrste. Anatomija krasna, izraz obličja prešinljiv. Videl sem ljudi jokati ob pogledu tega Kristusa. Moram Vam toraj izrekatii svojo najtoplejšo zahvalo ter vsestransko priporočim Vašo tvrdko. Grahovo pri Cirknici

Fr. Lakmajer, župnik.

Blagorodni gospod! S poslano „Nebes kraljico“ sem povsem zadovoljen. Prekrasna je. Lepa hvala! Stari Trg pri Ložu. Vam vdani A. Ponikvar.

Dunajska borza.

Dne 14. junija.		Dne 13. junija.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	102 gld. 25 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	155 gld. 50 kr.	198 gld. 75 kr.	
Skupni državni dolg v srebru	102	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159	150	
Avstrijska zlata renta 4%	123	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	159	20	20
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	25	25
Ogerska zlata renta 4%	123	Tisne srečke 4%, 100 gld.	141	72	50
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	Dunavske vravnave srečke 5%	127	75	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	963	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108	59	
Kreditne delnice, 160 gld.	368	Posojilo goriškega mesta	112	22	25
London vista	119	4% kranjsko deželno posojilo	98	160	25
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	382	
30 mark	11	Priporočila južne železnice 3%	225	88	
20 frankov (napoleonodor)	9	južne železnice 5%	180		
Italijanski bankovci	45	dolenjskih železnic 4%	99		
C. kr. cekini	5				

Nakup in prodaja
vsakevrstnih državnih papirjev, sredk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri krobanjih, pri izkrebzanju najmanjšega dobitka.
Kvantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.